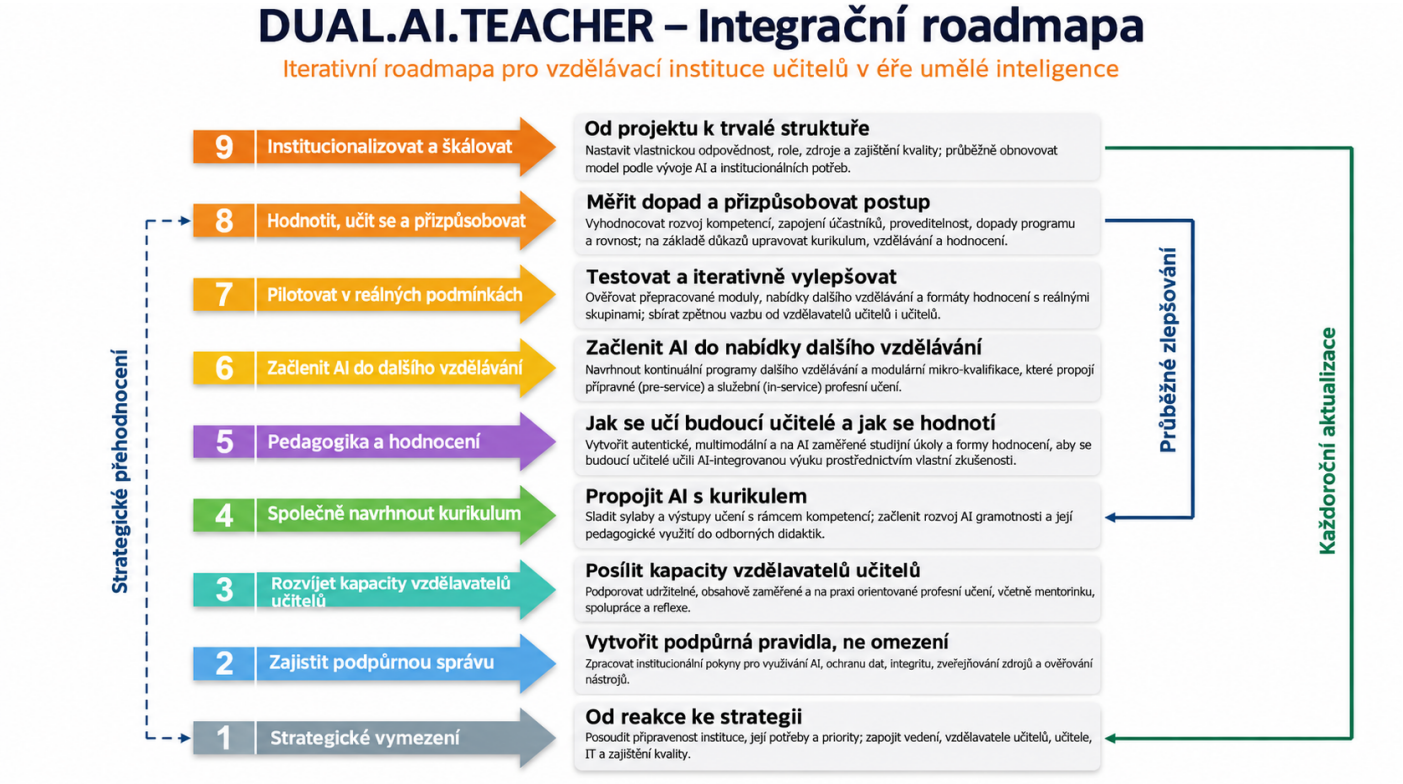
5.3 Plán postupu pro školy

Komu je tato část určena

Ředitelům a zástupcům ředitelů škol a všem, kdo ve škole odpovídají za profesní rozvoj. Nemusíte mít předchozí části přečtené celé. Pokud jste si prošli devět etap v části 5.2, tato část vám ukáže, jak se vztahují na školu; pokud ne, můžete začít rovnou zde.

Kde školy do plánu postupu vstupují. Tento plán postupu vznikl pro instituce připravující učitele, jeho logika změny však není pro tyto instituce specifická a jedna etapa se týká škol přímo. Etapa 6, *Začlenit AI do dalšího vzdělávání pedagogů*, je větví pro učitele z praxe: právě zde instituce připravující učitele organizují další profesní vzdělávání, kterého se účastní vaši zaměstnanci. To je váš vstupní bod. To, co vaše instituce nabízí jako etapu 6, přichází do vaší školy v podobě dalšího vzdělávání, a zda to něco změní ve vašich třídách, závisí na podmínkách uvnitř této školy.

Proč nelze začít zde a skončit. Vyslat zaměstnance na jednorázový kurz je nejběžnějším přístupem a zároveň je nepravděpodobné, že by sám o sobě změnil praxi. Co funguje, je dlouhodobé zapojení se zaměřením na obsah, příležitost si věci vyzkoušet a následná podpora v podobě koučinku nebo spolupráce (Lipowsky & Rzejak, 2021). To má pro vedení školy přímý důsledek. Vzácným zdrojem není kurz; je jím chráněný čas poté, v němž učitelé něco vyzkoušejí, proberou to s kolegy a upraví.

Obr. 1: „Plán postupu integrace AI DUAL.AI.TEACHer: devět etap institucionálního začleňování AI do přípravy učitelů“

Tři prioritní kroky při zavádění AI na úrovni školy

Etapa 6 je vaším bodem napojení, ale podmínky, díky nimž funguje, vytvářejí etapy 1–3.

Etapa 1, Strategické sladění. Zjistěte, kde vaše škola skutečně stojí. Část vašich zaměstnanců už AI používá, část se jí vyhýbá a školy nemusejí mít o současné praxi jasnou představu. Krátká a poctivá inventura má větší cenu než strategický dokument. Pojmenujte, čeho chcete dosáhnout, a buďte připraveni i na zjištění, že AI momentálně není nejpalčivějším problémem vaší školy; i to je legitimní výsledek této etapy.

Etapa 2, Podpůrné řízení a pravidla. Na úrovni školy je obzvláště důležitá a snadno se přehlédne. Zaměstnanci i žáci potřebují vědět, co je dovoleno, jak se má používání AI přiznávat, které nástroje byly prověřeny z hlediska ochrany osobních údajů a co se považuje za akademickou nepoctivost. Tam, kde to není jasné, nastávají dvě věci najednou: opatrní učitelé se AI vyhýbají úplně a sebejistí ji používají bez jakýchkoli dohodnutých hranic. Jasná a podpůrná pravidla pomáhají řešit obojí. Nemusejí být dlouhá.

Etapa 3, Kapacita zaměstnanců. V původním plánu postupu se tato etapa týká vzdělavatelů učitelů; ve vaší škole se týká vašeho pedagogického sboru. Platí pro ni stejné podmínky kvality. Zvažte, zda místo plošného zavedení pro celý sbor nezačít malou skupinou ochotných kolegů v jednom či dvou předmětech a jejich výsledky nezviditelnit pro zbytek sboru. Inovace se šíří tehdy, když kolegové vidí, že fungují v jejich vlastním prostředí (Neal et al., 2018).

V čem je situace školy jiná

Vaši situaci odlišují od situace instituce připravující učitele tři omezení a plán postupu je dobré číst s ohledem na ně.

Máte omezenější možnosti ovlivňovat obsah vzdělávání. Kroky 4 a 5 předpokládají, že vzdělávací instituce může sama upravovat obsah výuky. Ve školách je však značná část učiva stanovena národními vzdělávacími programy a právními předpisy. Větší prostor pro změny proto máte především v tom, jak jednotlivé předměty vyučujete a jak hodnotíte výsledky žáků, nikoli v samotném obsahu předepsaného učiva. Tyto kroky proto chápejte zejména jako příležitost ke změnám v zadávání úkolů, výukových metodách a způsobech hodnocení.

Vaši zaměstnanci mají k dispozici méně volného času . Instituce vzdělávající budoucí učitele mohou svým akademickým pracovníkům zadávat rozvojové úkoly jako součást jejich pracovní náplně. Na školách je však situace jiná. Čas věnovaný rozvojovým aktivitám musí učitelé skloubit se svými výukovými povinnostmi. Právě proto je krok 2 obzvláště důležitý: vytvoření jasných pravidel a metodických pokynů nevyžaduje mnoho času, ale může výrazně usnadnit zavádění AI do školní praxe.

Jste blíže důsledkům. Školy se v každodenní praxi bezprostředně potýkají s otázkami rovných příležitostí, ochrany osobních údajů žáků a dostupnosti technologií. Právě proto se krok 8 výslovně zaměřuje na rovnost příležitostí a spravedlivý přístup ke vzdělávání.

Lipowsky, F., & Rzejak, D. (2021). *Fortbildungen für Lehrpersonen wirksam gestalten: Ein praxisorientierter und forschungsgestützter Leitfaden*. Bertelsmann Stiftung.
Neal, J. W., Neal, Z. P., Lawlor, J. A., Mills, K. J., & McAlindon, K. (2018). What makes research useful for public school educators? *Administration and Policy in Mental Health and Mental Health Services Research, 45*(3), 432–446.

Revision #6
Created 2026-09-02 08:50:45 UTC by Alexander
Updated 2026-11-04 13:39:48 UTC by Magdalena